

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE
I
NEKONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2015.

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Nekonsolidovani izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	4
Nekonsolidovani izvještaj o finansijskom položaju	5
Nekonsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu	6
Nekonsolidovani izvještaj o novčanim tokovima	7
Napomene uz nekonsolidovane finansijske izvještaje	8 - 32

ODGOVORNOST ZA NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava Društva je odgovorna da se za svaku finansijsku godinu pripreme nekonsolidovani finansijski izvještaji u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Pivari Tuzla d.d. (u daljnjem tekstu 'Društvo'), kao i njegove rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi nekonsolidovanih finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Fahrudin Salihović

Pivara Tuzla d.d.
Maršala Tita 163
75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina

12. februar 2016. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Vlasnicima Pivare Tuzla d.d. Tuzla

Obavili smo reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja Pivare Tuzla d.d. Tuzla (u daljnjem tekstu: "Društvo") prikazanih na stranicama od 4. do 32., koji se sastoje od nekonsolidovanog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2015. godine, nekonsolidovanog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidovanog izvještaja o novčanim tokovima i nekonsolidovanog izvještaja o promjenama na vlasničkom kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornosti Uprave obuhvataju slijedeće: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje sistema internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka; odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; te davanje razboritih računovodstvenih procjena u datim uvjetima.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da nekonsolidovani finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje provjeru dokaza pomoću testiranja, koji potvrđuju iznose i druge informacije objavljene u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od prosudbi Revizora, uključujući ocjenu rizika da nekonsolidovani finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka. Za potrebe ocjene rizika, Revizor vrši procjenu internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, u svrhu određivanja revizorskih procedura u datim uvjetima, ali ne u svrhu davanja mišljenja u pogledu funkcionisanja internih kontrola Društva. Revizija također uključuje i procjenu primijenjenih računovodstvenih politika te ocjenu značajnih procjena Uprave, kao i ocjenu ukupnog prikaza nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, nekonsolidovani finansijski izvještaji prikazuju objektivno i realno u svim materijalno značajnim stavkama finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2015. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naglašavanje činjenice

Skrećemo pažnju na činjenicu da je Društvo matica u okviru Grupe Pivara Tuzla. U priloženim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima, ulaganja u zavisna društva su iskazana po trošku sticanja. Bolje razumijevanje finansijskog položaja Grupe kao cjeline može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu u pogledu navedenog.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.

Nihad Fejzić, direktor i ovlaštenu revizor

Sanita Delić, ovlaštenu revizor

Sarajevo, 12. februar 2016. godine

PIVARA TUZLA D.D TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O BILANSU USPJEHA I
OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

	Napomena	2015. KM 000	2014. KM 000
Prihodi od prodaje	5	23.513	20.153
Troškovi prodatih proizvoda	6	(12.664)	(13.213)
Troškovi prodane robe	-	(418)	(496)
Bruto dobit		10.431	6.444
Ostali prihodi	7	634	373
Opšti i administrativni troškovi	8	(5.916)	(5.741)
Ostali rashodi	9	(1.047)	(641)
Dobit iz redovnog poslovanja		4.102	435
Finansijski rashodi	10	(2.317)	(1.556)
Finansijski prihodi		16	-
Dobit/(Gubitak) prije oporezivanja		1.801	(1.121)
Porez na dobit	11	-	-
Neto dobit/(gubitak)		1.801	(1.121)
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)		1.801	(1.121)
Dobit/(Gubitak) po dionici	12	1,29	(0,80)

Napomene na stranicama od 8 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2015. GODINE

	Napomena	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
AKTIVA			
<i>Dugoročna imovina</i>			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	24.783	25.864
Nematerijalna imovina	14	815	473
Potraživanja po dugoročnim kreditima	15	422	52
Ulaganja u zavisna lica	16	2	-
<i>Ukupno dugoročna imovina</i>		<i>26.022</i>	<i>26.389</i>
<i>Kratkoročna imovina</i>			
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	17	149	7
Potraživanja po kratkoročnim kreditima	18	1.417	388
Zalihe	19	4.823	3.760
Potraživanja od kupaca	20	1.221	1.752
Potraživanja za date avanse	21	281	259
Ostala potraživanja	22	71	67
Depoziti	23	57	57
Novac i novčani ekvivalenti	24	28	37
<i>Ukupno kratkoročna imovina</i>		<i>8.047</i>	<i>6.327</i>
UKUPNA AKTIVA		34.069	32.716
PASIVA			
<i>Kapital i rezerve</i>			
Dionički kapital	25	14.634	14.634
Zakonske rezerve		12	12
Akumulirani gubitak		(9.252)	(11.053)
<i>Ukupno kapital i rezerve</i>		<i>5.394</i>	<i>3.593</i>
<i>Dugoročne obaveze</i>			
Obaveze po dugoročnim kreditima	26	9.924	9.802
Obaveze po finansijskom najmu	27	12.914	12.914
<i>Ukupno dugoročne obaveze</i>		<i>22.838</i>	<i>22.716</i>
<i>Kratkoročne obaveze</i>			
Obaveze po finansijskom najmu	27	575	529
Obaveze prema dobavljačima	28	2.461	2.560
Obaveze po kratkoročnim kreditima	29	1.876	2.126
Obaveze za primljene avanse	30	13	116
Ostale obaveze	31	912	1.076
<i>Ukupno kratkoročne obaveze</i>		<i>5.837</i>	<i>6.407</i>
UKUPNO PASIVA		34.069	32.716

Napomene na stranicama od 8 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 12. februara 2016. godine:

Fahrudin Salihović
Direktor

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

	Dionički kapital KM 000	Zakonske rezerve KM 000	Akumulirani gubitak KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2013.	14.634	12	(9.932)	4.714
Rezultat za godinu	-	-	(1.121)	(1.121)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2014.	14.634	12	(11.053)	3.593
Rezultat za godinu	-	-	1.801	1.801
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2015.	14.634	12	(9.252)	5.394

Napomene na stranicama od 8 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Poslovne aktivnosti		
Rezultat za godinu	1.801	(1.121)
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija	2.548	2.770
Gubici/(Dobici) od prodaje i rashodovanje materijalne imovine	6	(1)
Rashodi po osnovu kamata	2.317	1.556
Prihodi od kamata	(16)	-
Gubici od umanjenja potraživanja	336	4
Otpis obaveza za kamate	(141)	(86)
<i>Usklađenje za promjene u operativnoj imovini i obavezama:</i>		
(Povećanje)/Smanjenje vrijednosti zaliha	(1.063)	494
(Smanjenje)/Povećanje potraživanja od kupaca	203	(353)
(Povećanje) potraživanja za date avanse	(22)	(217)
(Povećanje) ostalih kratkoročnih potraživanja	(12)	(4)
(Smanjenje) obaveza prema dobavljačima	(99)	(1.122)
(Smanjenje)/Povećanje obaveza za primljene avanse	(103)	22
(Smanjenje) ostalih kratkoročnih obaveza	(23)	(1.257)
Novac ostvaren iz poslovnih aktivnosti	5.732	685
Ulagateljske aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme	(1.335)	(716)
Nabavka nematerijalne imovine	(499)	(438)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	19	3
Povećanje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(144)	-
Povećanje datih kredita	(1.399)	(355)
Novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	(3.358)	(1.506)
Finansijske aktivnosti		
Plaćene kamate	(2.317)	(1.556)
Primljene kamate	16	-
Povećanje obaveza po kreditima od banaka	(128)	2.290
Povećanje obaveza po finansijskom najmu	46	104
Novac (korišten u)/ iz finansijskim aktivnostima	(2.383)	838
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(9)	17
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	37	20
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	28	37

Napomene na stranicama od 8 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

1. OPŠTI PODACI

Pivara Tuzla d.d. ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Maršala Tita br. 163, 75 000 Tuzla. Društvo je osnovano i registrovano na osnovu rješenja Kantonalnog suda u Tuzli broj U/I-797/91 od 30. aprila 1991. godine. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja piva, slada i bezalkoholnih pića, trgovina na malo i veliko, prijevoz dobara i obavljanje usluga.

Na dan 31. decembra 2015. godine Društvo je zapošljavalo 221 radnika (2014. - 232).

Tijela Društva

Fahrudin Salihović   Direktor

Nadzorni odbor:

Ljiljana Pašić   Predsjednik
Izet Džanović   član
Dževad Kadribašić   član

Odbor za reviziju:

Karačić Neđad   Predsjednik
Hodžić Mithat   član
Karić Tarik   član

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

U tekućoj godini, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao veći broj dopuna MSFI koji su obavezno na snazi za računovodstveni period koji počinje 1. januara 2015. godine ili poslije. Godišnja unapređenja uključuju dopune većeg broja MSFI, koji su prikazani kako slijedi:

MSFI 2	„Plaćanja po osnovu dionica“ - Definicija uslova za ostvarivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MSFI 3	„Poslovna spajanja“ - Računovodstvo za potencijalne naknade (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MSFI 3	„Poslovna spajanja“ - Izuzeci za zajednička ulaganja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MSFI 8	„Poslovni segmenti“ - Objedinjavanje segmenata i usklađenje imovine po segmentima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MSFI 13	„Mjerenje fer vrijednosti“ – Kratkoročna potraživanja i obaveze (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MSFI 13	„Mjerenje fer vrijednosti“ - Okvir za izuzeće (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MRS 16	„Nekretnine, postrojenja i oprema“ - Metod revalorizacije - proporcionalno korigovanje akumulirane amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MRS 19	„Primanja zaposlenih“ - Definirani planovi primanja zaposlenih: doprinosi zaposlenih (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MRS 24	„Objavljivanje povezanih strana“ – Ključno upravljačko osoblje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MRS 38	„Nematerijalna imovina“ - Metod revalorizacije - proporcionalno korigovanje akumulirane amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)
MRS 40	„Ulagačke nekretnine“ - Međusobni odnosi između MSFI 3 i MRS 40 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.)

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni i nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu jos na snazi:

MSFI 9	Finansijski instrumenti (konačna verzija uključujući zahtjeve za klasifikaciju i vrednovanje, umanjene vrijednosti i računovodstvo zaštite od rizika i prestanak priznavanja - na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 14	Razgraničenja (na snazi od 1. januara 2016. godine)
MSFI 15	Prihodi od ugovora sa kupcima (na snazi od 1. januara 2017. godine)
MSFI 11	Zajednički poduhvati (računovodstvo akvizicija za udjele u zajedničkim operacijama - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 1	Prezentacija finansijskih izvještaja (objavljivanje: izmjene i dopune – na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 16	Nekretnine, postrojenja i oprema (objašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije – na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 16	Nekretnine, postrojenja i oprema (prenos osnovne biološke imovine u okvir MRS-a 16 – na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 38	Nematerijalna imovina (objašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije – na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 41	Poljoprivreda (prenos osnovne biološke imovine u okvir MRS-a 16 – na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 27	Odvojeni finansijski izvještaji (vraćanje u upotrebu „equity metode“ kao računovodstvene opcije za ulaganja u podružnice, joint ventures i pridružena lica u odvojenim finansijskim izvještajima - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MSFI 10	Konsolidirani finansijski izvještaji (prodaja i naknada imovine između ulagača i pridruženih lica ili joint venture - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MSFI 10	Konsolidirani finansijski izvještaji (primjena izuzetaka pri konsolidaciji - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (prodaja i naknade imovine između ulagača i pridruženih lica ili joint venture - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (primjena izuzetaka pri konsolidaciji - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MSFI 12	Prezentacija učešća u drugim subjektima (primjena izuzetaka pri konsolidaciji - na snazi od 1. januara 2016. godine)
MSFI 5	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje (godišnja poboljšanja: na snazi od 1. januara 2016. godine)
MSFI 7	Finansijski instrumenti – objavljivanje (godišnja poboljšanja: na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 19	Primanja zaposlenih (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2016. godine)
MRS 34	Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2016. godine)

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, amandmane standardima i tumačenja unaprijed, prije njihovog datuma stupanja na snagu. Uprava Društva predviđa da usvajanje ovih standarda i tumačenja u budućim periodima neće značajno uticati na nekonsolidovane finansijske izvještaje Društva.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Nekonsolidovani finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Nekonsolidovani Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i izmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnov prezentiranja

Društvo je ove nekonsolidovane finansijske izvještaje sastavilo u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, te je ulaganja u zavisna društva u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima iskazalo po trošku, umanjenom za ispravku vijednosti, ukoliko je potrebno. Društvo, kao matica u okviru Grupe Pivara Tuzla, će takođe pripremiti i konsolidovane finansijske izvještaje, koji će biti odobreni od strane Uprave. Radi boljeg razumijevanja Grupe Pivara Tuzla u cjelini, korisnici trebaju pročitati konsolidovane finansijske izvještaje.

Nekonsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima ili fer vrijednostima. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to da li je cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine i obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vijednosti, ali nisu fer vijednosti, kao što su neto utrživa vijednost prema MRS 2 ili vijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga, za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 - ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 - ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 - ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Nekonsolidovani finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utiču na iskazane iznose imovine i obaveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obaveza na datum nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tokom izvještajnog perioda. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od prodaje usluga priznaju se umanjeno za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu načelu obračunatih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi posuđivanja terete bilans uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilansa stanja primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novac u blagajni i na računima kod banaka, kao i fiksne depozite sa originalnim dospijećem kraćim od tri mjeseca.

Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Društva. Kontrola se postiže na način da Društvo ima moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta na način da ostvari koisti od poslovanja zavisnog društva.

Ulaganja u zavisna društva u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima su prikazana po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Naknade zaposlenim

Uplate doprinosa za penziona i zdravstveno osiguranje knjiže se kao trošak perioda. Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziona i zdravstveno osiguranje, te poreze na i iz plate, koji se obračunavaju na bruto plate.

Društvo nema druge obaveze vezane za isplate penzija ili drugih beneficija, kako bivšim zaposlenim tako i aktivnim zaposlenim.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilansa stanja.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgođene porezne obaveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u podružnice, osim ako Društvo nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilansa stanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Materijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Građevinski objekti	20 do 77 godina (1,3 – 5%)
Mašine i oprema	5 do 17 godina (6 – 20%)

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

U izračunu amortizacije se koristi sljedeći vijek upotrebe:

Software	5 godina
Licence	5 godina
Ostala nematerijalna imovina	4 godine

Prestanak priznavanja nematerijalne imovine

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njegovom upotrebom ili prodajom ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priliva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak perioda u kojem se stavka prestala priznavati.

Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao finansijski uvijek kada uslovi najma prenose rizike i koristi od vlasništva na najmoprimca. Svi ostali najmovi svrstavaju se kao operativni najmovi.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum sticanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odnosna obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali. Naknade za najam koje se plaćaju u okviru operativnih najmova terete prihod ravnomjerno tokom trajanja najma.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i, ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto vrijednost koja se može realizovati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Društvo primjenjuje metod 100%-tnog otpisa sitnog inventara i ambalaže prilikom stavljanja u upotrebu osim za povratnu ambalažu. Povratna ambalaža se otpisuje u periodu od 1 do 5 godina.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijskih troškova, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: finansijska imovina "po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", finansijska imovina "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospelja" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda. Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (Nastavak)

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na berzi a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasifikovane kao raspoloživi za prodaju i potraživanja po finansijskom najmu, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delikvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjene na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolija potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Društva u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospijeca, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjene vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjene vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjene vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjene vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenoj vrijednosti za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti ispravke vrijednosti za sumnjiva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Pivo	23.618	19.467
Mineralna voda i drugi proizvodi	2.665	2.701
Prihodi od prodaje trgovačke robe	506	591
Količinski rabat na prodane proizvode	(3.276)	(2.606)
UKUPNO	23.513	20.153

6. TROŠKOVI PRODATIH PROIZVODA

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Etikete	2.936	2.583
Sirovine	2.739	2.684
Amortizacija	2.065	2.584
Troškovi zaposlenih	1.561	1.600
Energija	1.395	1.576
Ambalaža	886	1.054
Materijal	478	495
Sitan inventar	57	15
Održavanje	16	97
Ostali troškovi	490	457
	12.623	13.145
Smanjenje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na početku i kraju godine	41	68
UKUPNO	12.664	13.213

7. OSTALI PRIHODI

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Prihodi od prodaje sirovina i materijala	368	184
Otpis obaveza prema dobavljačima	141	-
Prihodi od zakupnina	70	23
Prihodi od naplate šteta osiguranja	19	33
Viškovi zaliha	9	5
Otpis obaveza za kamate od NLB Ljubljanska banka d.d. Ljubljana po izvršenom reprogramu (Napomena 24)	-	47
Otpis obaveza za zatezne kamate od NLB Leasing d.o.o. Sarajevo po izvršenom reprogramu (Napomena 25)	-	39
Dobici od prodaje materijalne imovine	-	1
Ostali prihodi	27	41
UKUPNO	634	373

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

8. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Troškovi zaposlenih	2.098	2.081
Marketing	1.635	1.796
Amortizacija	483	186
Energija	407	413
Materijal	344	372
Održavanje	165	191
Rezervni dijelovi	130	40
Osiguranje	86	70
Bankarske usluge	81	48
Poštanske usluge	47	50
Sitan inventar	17	5
Ostalo	423	489
UKUPNO	5.916	5.741

9. OSTALI RASHODI

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Gubici od umanjenja potraživanja (Napomene 20 i 22)	336	4
Nabavna vrijednost prodatih sirovina i materijala	288	219
Rashodi iz ranijih perioda	276	201
Umanjenje vrijednosti rezervnih dijelova	82	106
Gubici od umanjenja materijala	31	-
Gubici od prodaje i rashodovanje materijalne imovine	6	-
Dodatno utvrđene obaveze za poreze i akcize*	-	85
Ostali rashodi	28	26
UKUPNO	1.047	641

* Društvo je primilo rješenje Porezne uprave FBiH za dodatno utvrđene obaveze za poreze i akcize za period od 2009. do septembra 2014. godine. Obaveze se odnose na glavni dug od 64.458 KM i kamatu od 20.722 KM.

10. FINANSIJSKI RASHODI

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Kamate po kreditima i finansijskom najmu	2.307	1.426
Zatezne kamate po osnovu obaveza za poreze i akcize	3	112
Ostale zatezne kamate	7	18
UKUPNO	2.317	1.556

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

11. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 10%, koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit za godinu. Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u bilansu uspjeha je kako slijedi:

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Rezultat prije poreza	1.801	(1.121)
Ostali porezno nepriznati rashodi	45	899
Osnovica za obračun poreza na dobit	1.846	(222)
Učinak poreznih gubitaka iz prethodnih godina	185	-
Učinak poreznih gubitaka iz prethodnih godina	(684)	-
Obaveza za porez na dobit	-	-

Odgođena poreska imovina po osnovu ostvarenih gubitaka nije priznata u ovim finansijskim izvještajima zbog značajne sumnje da će Društvo imati dovoljno oporezive dobiti na osnovu koje bi se iskoristila olakšica povezana sa prenesenim poreskim gubicima. Društvo raspolaže sa 6.840 hiljada KM neiskorištenih poreskih gubitaka, koji bi, ukoliko se ne iskoriste, istekli 2020. godine.

12. DOBIT/(GUBITAK) PO DIONICI

	2015.	2014.
	KM 000	KM 000
Rezultat za godinu	1.801	(1.121)
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici u hiljadama komada	1.400	1.400
Zarada po dionici KM	1,29	(0,80)

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Investicije u toku	Ukupno
	KM 000	KM 000	KM 000	KM 000	KM 000
Na dan 1. januara 2014.	1.389	17.244	49.866	349	68.848
Povećanja	-	-	-	709	709
Prijenos sa/na	-	8	609	(617)	-
Rashodovanja	-	-	(6)	(2)	(8)
Na dan 31. decembra 2014.	1.389	17.252	50.469	439	69.549
Povećanja	-	-	-	1.335	1.335
Prijenos sa/na	-	224	1.381	(1.605)	-
Rashodovanja	-	-	(127)	-	(127)
Na dan 31. decembra 2015.	1.389	17.476	51.723	169	70.757
<u>Ispravka vrijednosti</u>					
Na dan 1. januara 2014.	-	9.052	31.877	-	40.929
Amortizacija za godinu	-	418	2.344	-	2.762
Rashodovanja	-	-	(6)	-	(6)
Na dan 31. decembra 2014.	-	9.470	34.215	-	43.685
Amortizacija za godinu	-	418	1.973	-	2.391
Rashodovanja	-	-	(102)	-	(102)
Na dan 31. decembra 2015.	-	9.888	36.086	-	45.974
<u>Neotpisana vrijednost</u>					
Na dan 31. decembra 2015.	1.389	7.588	15.637	169	24.783
Na dan 1. januara 2015.	1.389	7.782	16.254	439	25.864

Građevine Društva sadašnje vrijednosti 6.394 hiljada KM i oprema sadašnje vrijednosti 845 hiljada KM su založeni kao osiguranje kredita odobrenih od strane Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana, NLB banka d.d. Tuzla, Intesa San Paolo Bank d.d. BiH i Moja banka d.d. Sarajevo (Napomene 22 i 25).

Dana 19. februara 2015. godine Nadzorni odbor je odobrio prenos zemljišta sadašnje vrijednosti 136 hiljada KM na supsidijarno društvo Tuzlanski kiselj d.o.o. Tuzla radi povećanja njegovog osnovnog kapitala. Prenos vlasništva će biti izvršeno u 2016. godini.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Nematerijalna imovina KM 000	Imovina u pripremi KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednost</u>			
Na dan 1. januara 2014.	202	-	202
Povećanja	-	445	445
Prijenos sa/na	7	(7)	-
Na dan 31. decembra 2014.	209	438	647
Povećanja		499	499
Prijenos sa/na	937	(937)	-
Na dan 31. decembra 2015.	1146	-	1146
<u>Ispravka vrijednosti</u>			
Na dan 1. januara 2014.	166	-	166
Amortizacija za godinu	8	-	8
Na dan 31. decembra 2014.	174	-	174
Amortizacija za godinu	157	-	157
Na dan 31. decembra 2015.	331	-	331
<u>Neotpisana vrijednost</u>			
Na dan 31. decembra 2015.	815	-	815
Na dan 1. januara 2015.	35	438	473

Nematerijalna imovina u pripremi u 2014. godini se odnosi na izdatke nastale u vezi sa analizom informacionog sistema i rekonstrukcije kompletnog poslovanja Društva u okviru programa restrukturiranja Društva od kojeg Društvo očekuje generiranje koristi u dugom roku. Vijek trajanja ove imovine je 4 godine.

15. POTRAŽIVANJA PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Sarajevska pivara d.d. - beskamatni zajam sa dospijećem do 31. decembar 2017.	950	-
Potraživanja od radnika po datim dugoročnim kreditima za sanaciju stambenih objekata sa rokom otplate od 2 do 20 godina i kamatnom stopom od 2% do 3% godišnje.	56	68
<i>Manje:</i> Tekuće dospijeće datih dugoročnih kredita	(584)	(16)
UKUPNO	422	52

16. ULAGANJA U ZAVISNA LICA

Ulaganja u iznosu 2 hiljade KM se odnose na društvo Tuzlanski Kiseljak d.o.o. koje je osnovano 2. septembra 2015. godine u skladu sa rješenjem o registraciji 032-0-Reg-15-001327.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

17. ULAGANJA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	% vlasništva	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
T3 d.d. Sarajevo	1,00	106	-
ZIF Eurofond-1 d.d. Tuzla	0,30	22	-
ZIF Bonus d.d. Sarajevo	0,49	14	-
Tuzlanska televizija d.o.o. Tuzla	2,97	7	7
UKUPNO		149	7

18. POTRAŽIVANJA PO KRATKOROČNIM KREDITIMA

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
R.K. Invest d.o.o. - beskamatni zajam sa dospijećem do 22. januara 2016.	300	-
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo - zajam sa dospijećem do 31. decembra 2016. uz kamatnu stopu od 7% fiksno	206	-
Sarajevska pivara d.d. – zajam sa dospijećem do 3. avgusta 2015. uz kamatnu stopu od 7% fiksno	204	-
Sarajevska pivara d.d. – beskamatni zajam sa dospijećem do 30. decembra 2015.	80	80
MIMS d.o.o. Sarajevo - beskamatni zajam sa dospijećem do 31. decembra 2016.	33	-
Tuzlanski kiseljak d.o.o. - beskamatni zajam sa dospijećem do 14. oktobra 2016.	10	-
Sarajevska pivara d.d. – beskamatni zajam sa dospijećem do 13. oktobra 2015.	-	292
Tekuće dospijeće datih dugoročnih kredita (Napomena 14)	584	16
UKUPNO	1.417	388

19. ZALIHE

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Sirovine	1.986	1.736
Povratna ambalaža	1.718	836
Proizvodnja u toku	589	657
Gotovi proizvodi	478	451
Trgovačka roba	52	80
UKUPNO	4.823	3.760

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
Unioninvestplastika d.d.Sarajevo	98	-
King d.o.o. Lukavac	79	58
Konzum d.o.o.	72	41
Fam 3 d.o.o. Bukinje	63	59
Marketi trgovinsko društvo d.d. Sarajevo	47	96
Sumnjiva i sporna potraživanja	29	358
Ostali	833	1.140
UKUPNO	1.221	1.752

Promjene na ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
Stanje 1. januara	-	-
Gubici od umanjenja vrijednosti potraživanja (Napomena 9)	336	-
Iznosi naplaćeni tokom godine	(8)	-
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(328)	-
Stanje 31. decembra	-	-

Prosječan period naplate potraživanja od kupaca je 23 dana (2014. – 28). Kamata se ne obračunava na potraživanja od kupaca u kašnjenju.

21. POTRAŽIVANJA ZA DATE AVANSE

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
DEM d.o.o. Kulpin – avans za nabavku krupice	244	-
CMM Austria – avans za nabavku opreme	-	232
Ostali	37	27
UKUPNO	281	259

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
Potraživanja od države	44	31
Potraživanja od zaposlenih	24	10
Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	3	23
Ostalo	-	3
UKUPNO	71	67

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

22. OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene na ispravci vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Stanje 1. januara		-
Gubici od umanjenja vrijednosti (Napomena 9)	8	4
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(8)	(4)
Stanje 31. decembra	-	-

23. DEPOZITI

Depozit u iznosu 57 hiljada KM je namjenski beskamatni depozit u Moja banka d.d. Sarajevo dat po osnovu ugovora o izdavanju plative bankarske garancije od 2. jula 2013. Garancija je izdata u svrhu svrhu obezbjeđenja plaćanja nakanade za koncesiju za eksploataciju mineralne vode na lokalitetu Ljubače u Općini Tuzla donesenoj od strane Vlade Tuzlanskog kantona. Garancija ima rok važenja 12 mjeseci od dana izdavanja i produžava se za godinu dana svake godine.

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Transakcioni računi kod banaka	25	34
Blagajna	3	3
UKUPNO	28	37

25. DIONIČKI KAPITAL

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
1.400.376 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 10,45 KM	14.634	14.634

Društvo ima jednu klasu redovnih dionica koje ne daju pravo na fiksni prihod. Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

	%	31.12.2015. KM 000	%	31.12.2014. KM 000
	učešća		učešća	
ZIF "Naprijed" d.d. Sarajevo	24,99	3.657	24,99	3.657
Sarajevska pivara d.d. Sarajevo	18,88	2.763	18,88	2.763
ZIF „BIG – investiciona grupa“ d.d. Sarajevo	11,14	1.630	11,14	1.630
Lider press d.o.o. Sarajevo	9,48	1.387	9,48	1.387
Raiffeisen bank d.d. BiH	6,92	1.013	6,92	1.013
OIF LILIUM BALANCED	5,62	822	5,62	822
OIF LILIUM GLOBAL	4,31	631	4,31	631
Ostali dioničari	18,66	2.731	18,66	2.731
UKUPNO	100	14.634	100	14.634

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

26. OBAVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana	7.879	7.763
Sarajevska pivara d.d. Sarajevo	2.002	1.775
Moja banka d.d. Sarajevo	744	863
Klas d.d. Sarajevo	570	-
Manje: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(1.271)	(599)
Ukupno dugoročni krediti	9.924	9.802
Kredit dospijeva na naplatu kako slijedi:		
U roku od godine dana	1.271	599
U drugoj godini	1.107	208
Od treće do uključivo pete godine	2.115	1.419
Nakon pet godina	6.702	8.175
<i>Minus: (Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (Napomena 27))</i>	(1.271)	(599)
UKUPNO	9.924	9.802

Dana 25. aprila 2007. godine Društvo je potpisano ugovor o dugoročnom kreditu sa Novom Ljubljanskom bankom d.d. Ljubljana u iznosu od 9.512 hiljade KM na period od 10 godina i 12 mjeseci grace perioda. Kamatna stopa po navedenom kreditu je bila Euribor + 4% p.a. Namjena kredita je bila refinansiranje dugoročnih obaveza. U toku 2014. godine je potpisan Aneks na ugovor sa NLB d.d. Ljubljana prema kojem je dio duga po kamati pripisan glavnici, promijenjena je dinamika otplate, te je prolongiran rok povrata kredita do 29. decembra 2023. godine, a ugovorena je i nova kamatna stopa koja iznosi 6-M Euribor + 3,25% u toku grace perioda, odnosno 6-M Euribor + 4,5% do konačnog roka otplate. Na 31. decembar 2015. godine obaveze po glavnici iznose 7.720 hiljada KM, a obaveze po kamati iznose 159 hiljada KM. Osiguranje kredita su nekretnine i oprema Društva (Napomena 13).

Društvo je 27. februara 2015. godine potpisalo ugovor o dugoročnom kreditu sa Sarajevska pivara d.d. u svrhu finansiranja nabavke sirovina u ukupnom iznosu od 1.995 hiljada KM. Na 31. decembar 2014. godine obaveza po dospjeloj kamati iznosi 8 hiljada KM. Ugovorom je definisan grace period od 24 mjeseca. Prva rata kredita dospijeva 1. aprila 2016. godine, a zadnja rata dospijeva 31. decembra 2021. godine.

Moja banka d.d. Sarajevo je društvu odobrila sredstva u svrhu finansiranja obrtnih sredstava na period od 2 do 5 godina uz kamatnu stopu od 8,5% pa. Kao instrument osiguranja naplate Društvo je založilo poslovni objekat punionicu boca.

Obaveze po kreditima prema Klas d.d. u ukupnom iznosu od 950 hiljada KM su beskamratne, a nastale su po osnovu asignacije sa Sarajevskom pivarom d.d. i Klas d.d. od 5. januara 2015. godine. Rok dospijea zadnje rate je 5.juni 2017. godine.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

27. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM NAJMU

	Minimalna isplata najma		Sadašnja vrijednost minimalnih isplata najma	
	31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2014.
S dospijećem do 1 godine	1.134	477	575	529
S dospijećem od 2 do 5 godina	8.497	7.886	6.056	6.056
S dospijećem preko 5 godina	7.648	9.346	6.858	6.858
	<u>17.279</u>	<u>17.709</u>	<u>13.489</u>	<u>13.443</u>
Manje finansijske naplate u budućnosti (kamata)	(3.790)	(4.266)	-	-
Sadašnja vrijednost obaveza po finansijskom najmu	13.489	13.443	13.489	13.443
<i>Od toga:</i>				
<i>Tekuće obaveze po finansijskom najmu</i>			575	529
<i>Dugoročne obaveze po finansijskom najmu</i>			<u>12.914</u>	<u>12.914</u>
			13.489	13.443

Svrha finansijskog najma jeste finansiranje nabavki opreme. Prvobitno su ugovori odobreni na period od 60 do 120 mjeseci. Početkom 2012. godine Društvo je izvršilo reprogram obaveza, prema kojem je izmjenjena dinamika otplate. U toku 2014. godine je potpisan Aneks 1 Ugovora o reprogramu, kojim su obaveze reprogramirane na period od 120 mjeseci, sa 24 mjeseca grace perioda. Krajnji rok povrata je 23. juni 2026. godine, a kamatna stopa je 6-M Euribor + 3,25% u toku grace perioda, odnosno 6-M euribor+4,5% u preostalom periodu otplate.

28. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Alpla BH d.o.o.	415	288
Slavonija Slad	353	250
Nasko d.o.o.	124	218
Ostali	<u>705</u>	<u>1.268</u>
	1.597	2.024
<i>Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu</i>	<u>864</u>	<u>536</u>
UKUPNO	2.461	2.560

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima je 67 dana (2013. - 108 dan). Društvo ne plaća kamatu na dopjele, a neplaćene obaveze prema dobavljačima.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

29. OBAVEZE PO KRATKOROČNIM KREDITIMA

	Dospijeće	Kamatna stopa %	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Moja banka d.d. Sarajevo	februar/mart 2016.	8,5% - 9,5% p.a.	305	565
Euromaster d.o.o. Brčko	decembar 2015.	2,7% - 2,8% mjesečno	300	300
Raiffeisen Bank BH d.d. Sarajevo	novembar 2015.	8,25% p.a.	-	138
Bor banka dd Sarajevo	mart 2015.	7% p.a.	-	288
Sarajevska pivara d.d. Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (Napomena 21)	juni 2015.	-	-	236
			1.271	599
UKUPNO			1.876	2.126

30. OBAVEZE ZA PRIMLJENE AVANSE

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Aden Export-Import d.o.o.	4	-
Ali d.o.o.	3	-
Polo d.o.o. Kalesija	3	-
Nasko d.o.o. Gračanica	-	74
Bingo d.o.o. Tuzla	-	16
Farex d.o.o. Tešanj	-	14
Ostali	3	12
UKUPNO	13	116

31. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Obaveze za akcize	337	326
Obaveze za plate	162	163
Obaveze za dividendu	100	100
Obaveze za doprinose i poreze na plaće	96	189
Obaveze za članarine i druge naknade	96	82
Obaveze za porez na dodatu vrijednost, neto	62	104
Ostalo	59	112
UKUPNO	912	1.076

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

32. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2015. godine Društvo je u svojstvu tužitelja vodilo sudske sporove u iznosu od 31 hiljadu KM. Po osnovu izvršnih postupaka Društvo je dosuđen ukupan iznos od 1.221 hiljade KM od čega je realizovano 9 hiljada KM. Obzirom na neizvjesnost naplate navedenih iznosa, Društvo nije evidentiralo potencijalnu sredstva.

Na dan 31. decembra 2015. godine protiv Društva je vođeno nekoliko sudskih sporova u ukupnom iznosu od 183 hiljade KM koji su po procjeni Uprave neosnovani i za koje se očekuje rješenje u korist Društva.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Do datuma naše revizije, po izjavi Uprave, nisu postojali događaji niti transakcije koji bi u značajnoj mjeri uticali na nekonsolidovane finansijske izvještaje Društva na dan 31. decembra 2015. godine.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

	31.12.2014. KM	31.12.2013. KM
<i>Imovina</i>		
Tuzlanski kiseljak d.o.o. – potraživanja po kratkoročnim kreditima	10	-
	10	-
<i>Obaveze</i>		
Tuzlanski kiseljak d.o.o.	-	-
UKUPNO	-	-

	31.12.2014. KM	31.12.2013. KM
<i>Prihodi</i>		
Tuzlanski kiseljak d.o.o.	-	-
	-	-
<i>Troškovi</i>		
Tuzlanski kiseljak d.o.o.	-	-
UKUPNO	-	-

Članovima Uprave i drugim osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2015. KM 000	2014. KM 000
Bruto plate članova Uprave	73	68
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	14	27
UKUPNO	87	95

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogućiti nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Finansijska struktura Društva uključuje primljene i date kredite, ulaganja, novac i novčane ekvivalente te ukupni kapital Društva.

Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
Primljeni krediti (i)	25.289	25.371
Novac i novčani ekvivalenti	(28)	(37)
<i>Neto dug</i>	<i>25.261</i>	<i>25.334</i>
Kapital (ii)	5.394	3.593
Neto koeficijent zaduženosti	4,68	7,05

(i) Primljeni krediti obuhvataju kratkoročne kredite i finansijski najam.

(ii) Kapital uključuje ukupan kapital i rezerve Društva.

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3 ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2015.	31.12.2014.
	KM 000	KM 000
Finansijska imovina		
Kreditni i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	3.216	2.360
Ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	149	7
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	28.662	29.007

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Društvu nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društva analizirajući izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti Društvo je izloženo primarno finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji Društvo upravlja i mjeri taj rizik.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

---

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom strane valute

Po mišljenju Uprave, Društvo nije izloženo riziku promjene kursa strane valute, obzirom da se sve transakcije u stranim valutama obavljaju u EURima, a u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM je fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku po osnovu obaveza po kreditima i finansijskom najmu koji nose varijabilnu kamatnu stopu.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum bilansa stanja. Za promjenjive kamatne stope analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- gubitak za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godinu bi se povećao/smanjio za iznos od 12 hiljada KM (2014.; 7 hiljada KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Društva kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015.

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa %	Do 1 mjeseca KM 000	1 - 6 mjeseci KM 000	6 -12 mjeseci KM 000	1 - 5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembar 2015.							
Beskamatno	-	2.344	1.219	190	190		3.943
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti varijabilne kamatne stope	5,01	591	1.025	2.348	19.480	11.046	34.490
Ukupno		2.935	2.244	2.538	19.670	11.046	38.433
31. decembar 2014.							
Beskamatno		-	2.225	2.016	-	1.759	6.000
Instrumenti fiksne kamatne stope	18,07%	73	577	67	-	-	717
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3,75%	-	635	667	8.943	18.913	29.158
Ukupno		73	3.437	2.750	8.943	20.672	35.875

Slijedeća tabela detaljno prikazuju preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa %	Do 1 mjesec KM 000	1 - 6 mjeseci KM 000	6 -12 mjeseci KM 000	1 - 5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembar 2015.							
Beskamatno	-	1.922	158	439	380	-	2.899
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	5	208	5	205	61	15	494
Ukupno		2.130	163	644	441	15	3.393
31. decembar 2014.							
Beskamatno		1.890	23	388	-	-	2.301
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2%	2	7	7	-	-	16
Ukupno		1.892	30	395	-	-	2.317

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.